

سىروان رەھىم

بۇ كىلاودىيا، ئەو فريشته يەي كە: دەتوانى جەستەي پارچە پارچەي عىشقم كۆيكاتەو، ناونىشانى رەسەن و زىندوى ئەوين و ژوانى ھەمىشەيى دلدارىم بىت.

لە تونىلەكانى تارىكى ئاوارەيى بىكەسى و بى ھوگرىدا، وەكو ھەمىشە لەم وىستگەيەو بەرەو وىستگەيەكى تر لە گەشت و فرينى بەردەوامدا بوم، بەلام چۆن فرينىك؟ فرينىكى بى ھەسانەو. فرينىك كە ھىچ كەنارىك نەدەبو بە ساباتى پشوى دواى ماندبون. لە يەككە لەم وىستگانەدا دەبو لە مال بوىستم و ھەلوپىستەيەك بەم.

لە مال؟ بەلام كام مال! (مەگەر تۆ مالت بە كۆلتەو نى. مەگەر تۆ مالت لە جانناكانتدا نى!) رۆحم لە دەپەرىكى تر و ھەنگاوەكانىشم بە رارەويكدا جەستەميان بەرەو بەرزايى بالەخانەيەك بە كىش دەكرد. بالەخانەيەك كە يەككە بو لە تونىلەكانى ترى قول و تارىكى تەنھايى تاراوگە. بالەخانەيەك كە پەنجەرەيەكى تىدا دەروانىيە سەر شەقامىكى درىژى باژاريكى رازاوە.

پەنجەرە و بالەخانەيەك كە ھەمىشە ھەزەرتى شىعر و عىشقى دەھىئاوە يادم. دەمبىردەو ھەزەرتى نالى، ستونى سوتان و رازى پر ئەپىن:

لەم حوجرە، لەبەر پەنجەرە كەوتوم و دەخوينم

بى عەينى دەللى بولبولى گۆشەي قەفەزىكم .

..... بەلى بەرەو بەرزايى بالەخانە دەبومەو، بەرەو قوايى تونىلەكە دەچوم كە تىشكىك بە شەوارەي خىستم و لە جىگەي خۇ رواندىمى. تىشكىك كە لە چاتروكاندىكى دواتردا ، بە بىنىنى سروشت و پىكھاتەي بىگەرد و ئاسمانى خۇي نىشانى دام كە فريشتهي پاك و بىگەردى پر ئەفسونە و رۆحم تەنھا لە ئامىزى ئەو ھەمو نىانى و خاوينىيە دا دەتوانى ئارام و ئاسودە بىت.

وہآهى كآوى سەرى من چەرخى دەمالى / ببوايە بە دامانت ئەگەر دەست رەسىكم .

ھەم واريسى فەرھادم و ھەم نائىبى مەجنون / واتىم مەگە قوربان كە گەدا بولھەوھەسىكم

تىشكىكى زىرپىن: كە لە ۋە دەچو ئەستىرەيەكى ئاسمانى نىشتەمانەكەم بىت و بە ھانامەو ھاتىبىت. پىدەچو سروەيەكى ناسكى زىدى ئازىم بىت و بەرەو روى ماندوم فريبىت. يان پەپولەي يەككە لە باخچەكانى كەركوك بى و بىھوى لە لالەزارى ئەم ئەوينە تەر و پاراۋەدا بکەويتە شەشنى ھەمىشەيى .

ئەي فريشته ئازىزەكە.. رىگەم بەدە دەربازى دلت بىم ، دەربازى ئەو رويەرە پر ئەفسونە بىم و بىكەم بە پاپتەختى بەردەوامى دلئايىي، ئەگەر نا، بۇ ھەتا ھەتايە رىبوارىكى رىگەي جوانى و خۇشەويىستى سەرگەردان دەبىت.

ئاخ لەو ئىۋارەي يەكتر ناسىنە. ئاخ لەو دەريازەي سامناكەي ئەوين كە منى داىە دەم زەرياي سەركىشى سەوداۋە. زەريايەك كە دواتر خىستىمىە ناو شەپۆلە بە گورەكانى خۇيەو ھەرگىزىش ناتوانم لىي دەرباز بىم. بە جورىك.. نەدەتوانم ھەرق بىم و نەدەشتوانم بگەرپمەو دەريازە. من ئىتەر لە ئامىز و لە پانتايى ئەو شەپۆلەي پر ھەژىنى ھەزىكردندا لە سەماي ھەمىشە بىيдам. سەمايەك كە ھىچ كام لە مورىدەكانى مەولانا ناتوان بەرجەستەي بکەن. ئاخ ئەمە سەمايەكە كە لە ئاسمانەو سەرچاۋە دەگرىت.

ئەي فريشتهي ئازىز و دلۇيان.. من مروپىكى بى ۋەاتم. تەنھا بە ئاۋىتەبون لەگەل تۇدا ھەست دەكەم، بەراستى ھەست دەكەم كە نىش ۋەكو ئەوانى تر لە ۋەاتى رەسەنى خۇمدام.

.....

دواى چەندىن خەونى پر مەراق. دواى چەندىن پىكگەيشتى پر تاسە. دواى چەندىن تەماشاي لىۋانلىو لە جوانى ئايندە. لە ھەناۋەو سەرەتاي گفتوگۇيەك دەستى پىكرد. گفتوگۇيەك كە كەردىم بە دوکەرتەو.

كەرتىك دەپوت:

پەيامى مەبەستى پىدەلېم و كەرتەكەى دى دەيگوت . ئەى ئەگەر ئەو فرىشتەيە زىز بو؟

-فرىشتە زىز نابن! ئەوان جەستەيەكن كە تانويۇيان بە مېھرەبانى خەماو.

دوای زۇرانبازيەكى بەردەوام و پر لە ھەلکشان و داکشان ئەو كەرتى رۇحەم بردیەوہ كە پەيامى پر ئەويىنى لە زاردا ھەلگرتبو :

من تۆم خۇشەدەوي! ئەى فرىشتەى مېھرەبان من تۆم خۇشەدەوي، خۇشەويستىەك كە بە رەنگ و رۇخسار، بە رۇح و ھەناو لە خۇشەويستى نالى و ھەببىوہ سەرچارە دەگرې. دەتۇيش بە پىرى ئەم ھەستە زراپەى منەوہ وەرە و ئاسودەم بکە . ئاسودەکردنيك كە بەژنى درەختى ژيان و خۇشەويستىمى گەز گەز پى باآ بکات .

نۆپەمبەرى ۲۰۰۰

پـــــــرۇژە

لە خەزنىە دلمدا ھەرچى ھەيە ، ھەر داعى سەودايە

دەسا ئەم نەقدە دەردى عيشقى پى سەودا نەكەم ، چبکەم

دەمپكە شارى پر شۇرى مەھەببەت مات و خامۇشە

بە قانونى تەجەننەن شۇرشى ئىنشا نەكەم ، چبکەم

مەھوي

خەيالى تۆ ھەمو نىشتمانى خەيالى داگيرکردوم . تەماشای قەلەمەكان دەكەم . دەمەوى شتىك بۇ دوپىنى شەوى خۇت و خۇم بنوسم . قەلەمەكان ھەمو سەرەتاتكيبانە . يەكە يەكە چاوم ليدادەگرن . بە ديار ئەو مېزەوہ دانىشتوم كە دوپىنى شەوى شەرابى تۆسكانامان لەسەر دەخواردوہ . دەپپتەوہ ھەمبەرم . دەتېنم كە چلۇن رەنگى ياقوتى شەرابت گرتوہ . دەتېنم كە چۇن بوپتە بە ھەويىنى ئەوين و تېكپۇزان . شەرابى تۆسكانا و مەزەى ماچ . ماچ ماندو دەبېت و دەويستې . ئېمە سەرەتامانە . ماچ لە نيوان بەرداشى خرۇشدا شەكەت دەبې . ئېدى دەگونجى و دەخونجى كە جەستەى خۇمان بخەپنە سەر مېزى تېكئان و يەكترى ھەللوشتين .

* * * *

دانىشتوبن . توپشوى گەشتى رەنگاورەنگى ئېمشو شەراب و شىعرى ناليە . كورپكى سەررەشى ئارانى و كەنىشكى زەرىنى زۇزاني . ئەم كچە چاومەستە بەچەشنى مەراقىك دەپپتە بچپتە ديدارى شىعرى پۇررەشى نالى و دەپپەوى ختوكەكانى گەرميانى لەسەر جەستەى سەما بکات . ئەم كچە زۇر سەپرە لە دەستە خوشكەكانى ناچپت و رېگە بە ھەناسە و بە ئاھە نامۇكان دەگرپت .

كەنىشكە . تۆ دەخوازپت بە پۇرژەكەم ئاشنا بېت؟ . تۆ بەرجەستەى پۇرژەكەم دەبېنپت . پۇرژەى ھەويىنى ئەپېنم . پەيكەرى گۆشەى كۆشكى چل چراو رازاوى ھەز و چپژ .

خودات بې! دەزاني چم دەوي؟

دەمەوي : لاواوى عيشقىكى گەرميانى ، لە باآى منارەبەكى باكورى ئەوروپا بئالى . دەمەوى ئەنگوستى ھەزىكى ئارانى بە بنارى مەمكۆلەتدا ھەلژنى . دەمەوى ھەلژنى و ھەمو جەستەى چپژت بخاتە مپرولە . دەمەوى گرەى چەمچەمال و شنەباى فۇلكمازن يەكترى ھەلمژن . گەرەكەم دونوانى ئەويىنان برژپنە ناو يەكدى و شەتاوى شەرابى شادىەك لە بنارى تېكترنجانمانەوہ سەرھەلبگرې . دەمەوى تپت ئالېم . دەمەوى تپت خزېم .

(مۆرى مەمانت كانى ژېنن و ئەمنپش گەرەكەم بە كانى ژېنپدا نوسپەم).

دەمەوى بە چەشنى ئەو شەرابەى بەر دەستە تمان بتخۆمەوہ .

دەمەوى بە چەشنى ئەو شەرابەى بەردەستمان بمخۆیتەوہ .

ھەمیشە لەیەكەم چركەى دیدارتەوہ، خۆم و شیعەرەكانى نالى پیکەوہ مەست دەبین. كە دەست بە خواردنەوہى شەراب دەكەین، من و پیکەكەم و شیعەرەكانى نالى لە مێژە مەست و مەیزەدە بوین.

كەنیشكە سرکەكە.. تۆ گەرەكتە پیکەگەیشتن و لیکخشاندى زەوى و ئاسمان بژیت! گەرەكتە؟ بەرسپم لیت تەوئ..

(دەیهوى خەيالم پارچە پارچە بكات. پیکەكەى بەرز دەكاتەوہ و دەلى : بە خۆشى حەبیبە و نالى.)

گەردەن بلور، من نەخاپینە. ئەم مێژە چ دەكات لە نیوانماندا؟ وەرە باوہشم. سور ھەلمەگەرئ. دەلى كچە گەرمیانیت! دەوەرە باوہشم گولى من، دەمەوى لە چاوانت برۆانم. لە چاوانتا ھەمو مێژوى ولاتەكەت دەبینم. لە چاوانتا ھەمو زيبە كەسك و شینەكانى ئەوروپا یەكدەگرنەوہ. لە چاوانتا نیشتمانیک دەبینم كە دەشى ببى بە لانكۆلەى ھەدادانم. وەرە دەست لە كەمەرى یەكتى گیربەین. وەرە یەكتى دامالین. وەرە یەكتى بگورین... ئەى بەژن زراپی مەمك قوت، دە وەرە .

دە وەرە، پشیلە رەنگینەكەم. دە وەرە پشیلەى چاوانت ھەر دەلى چاوانى پشیلەى وانە و چەندین رەنگى ئەفسونى تیداىە. وەرە باوہشم پشیلەى نەرم و نۆل. وەرە با ختوكەى لاملى حەزت بەدەم.

وەرە باوہشم ئەى پشیلەى رەنگین.

كلاودیا !با پرۆژەكەمان بەرجەستەبەین.. كلاودیا گیان! وەرە باوہشم. وەرە باوہشم،

تا گرەى ھەناسەى گەرمیانیم خۆشەووستى ھیشتا مەببوت بتوینیتەوہ.

كۆلن /ژانیوہرى ۲۰۰۱

لە كوى بویت!

لە كوى بوم!

ھیند مونتەزیری تۆ بو، ھەتا چاوى سپی بو

نیرگس، كە لەسەر یەك قەدەم و دیدە چەقى بو

لنالیل

دەپرسى لە كوى بوم.

لە شەوى ژان و لەسەرى سالیشدا كە چەرخى فەلەك دەسورى لە كوى بوم.

پیت وایە لە كوى بوم. دو پارچەى ئەم ھەستەم، دو پارچەى ئەم لەشەم لە كوى بون.

پارچە یەكەم :

سيآوى زايەندى ئۇنىڭ ھات رايىمىلى و بە خۇرا لولى دا . ئۇنىڭ پىكەوۋە خزاينە ھەناوى يەكەوۋە و پىكەوۋە لە چۆمى سەرى سالماندا . پىكەوۋە لە تاپكەى دوا سالەوۋە رۇزايە ناو سالىكى ترەوۋە . ئۇنىڭ كە دارستانىكى بە وژە و بە گپەى زايەندە . ئۇنىڭ كە پانتايى لەشولارى شەتاوى شىتى شەپۇل و پىر گىژەنى نوقم بونە . ئۇنىڭ لە دۆلى رەنگىنى ھەز و خوليايدا بىنى تىنويەتم پىوۋە دەنى و ھەلمدەلوشى . و لە گەروى ئاگرىنىدا سىروانى ھەزو و يىستىڭ چۆرپىر دەكات .

لە ئامىزى شەپۇلانى زايەندى سەرچلى ئەو شازنەدا ، وردە شەپۇلىكى بىزىو بوم و ھەر لەگەل ئەويشدا رۇزامە ناو سالى تازەوۋە .

پارچە يەكەشم :

وەكو ھەمىشە لە لاي تۇ بو .

خولياى مەخمورىت پارچە يەك لە پىكەھاتەمى ترازاندبو .

ئەى فرىشتەى نەرم و نارىن ! ئەى تۇ لە كوى بویت؟

چ سەرزەمىنىڭ ئەو ھەمو جوانىەى لە باوۋەش گرتبو ! چ كۆرى سەماو شادىەك گۆلى ئەو رستە پىر جۇش و خرۇشەى رىتمى لە يەخە دابو ! خودايە ئەو شەوۋە فرىشتەى خۇشەويستى ، شازادەى ئەپىن لە كوى بو !

بە بۇن و بەرامەى سەرمەستىيت ، چ كىلگەيەكت كىردبو بە بە گولجار ! .

كاكۆلى زىرپىنت چ گوزەرگايەكى كىردبو بە رىگاي ئاورىشم !

چ جۆرە شەرابىكت خواردەوۋە . شەرابى نالى بو يان شەرابىكى ترى گولرەنگ .

چ جۆرە جلىكت پۇشيوو ! بە كىپرا سەمات دەكرد ! كەس ھەبو بتوانى لە كەلەپشكۆى لىوانت ئاگرى سەرمەدى پىبىكات ! لە كوى بویت؟

جگەرەت دەكىشا يان گەآى توتنىڭ لىوانتى رادەموسى ! بە تەنھا سەمات دەكرد ياخود رۇحى عاشقانىشت خىسبوۋە سەما ! دە بىژە لە كوى بویت !

لە دارستانە چرەكانى راموسان يان لە سەرلانكۆلەى ھەورانى تىكئآن ! لە كوى بویت نارىنى گولھەنار ! پىم بلى ، ھەوالت نازانم . گۇرانىت دەچرى يان گوھدار بویت !

ھەوالت نازانم . ھەوالتم پىبىدە ، شاھەوال .

* * * *

خەلك ھەز دەكەن لە ساباتى ئايفلدا سەرى سال پىرۆز بكەن . يان لە كەنارى تايمس دا . ياخود لەو زۇزانانە كە سەرتاپا بەفرىان پۇشيوۋە .

منىش ھەزم دەكرد . لە سەرى سالدا و لە چىركەكانى دوانزە دا دللى كات لە لىدان بكەوتايە . منىش ھەمو جەستەم دەموليو بوايە و لە ترىكى مەمكى تۇدا ھەناسەى ماچم ھەلمزىبايە و لەو گزنىژەوۋە دەم بنايە بە كانى رەسەنى ھەز و ئەويىنەوۋە .

ئەى نەشمىلەى نەرم و نىان : ھەزم دەكرد ئەو شەوۋە لەو لوتكە بەفرىن و ئاگرىنەدا بىرچىم و بمبەستىت و ھەر بە ويۋە بىم بە بەرجەستەى تاسە .

دەندەرلىو ۲۰۰۱/۱/۱۱

رۆتبونە وەمان ، تیتترنجانمان ، ئاویتەبونمان :

لەم دونیای دوکەل و تەمە دا سروەى نازگ،

لەم پانتایی ژاوەژاوەدا زەریای مەنگی ماچ و

لەم مەیدانی پر لە هەلپە و خودپەرستیهدا، سەمای ئەفسونای زایەند بەرجەستە دەکات.

من بە دەم ئەم خەیاڵانەو سەر مەستی دیاری و خەماندنی تانویۆی جەژنی لە دایکبونت بوم. نەمدەزانی ئەو شەو تۆ جوانترین دیاری پیشکەش بە من دەکەیت. من نەمدەزانی کە جەژنی لە دایکبونی تۆیە و تۆیش من دەخەیتە بەر رێژنەى بارانی دیاری.

فریشتەى ئەپین:

جوانترین دیاری لە ناو هەمو دیاریەکاندا .

جوانترین سەما لە نۆو هەمو سەماکاندا.

جوانترین خواردنەو لە ناو هەمو پیکەکاندا،

ئەو سروەیه بو کە لە رارهوی بالەخانەدا هەلیکرد . ئەو سروەیهى بەرەو روى من هەلیکرد و لەگەل خۆدا لولى دام. ئەو پیکى ماچە بوم کە بە پیکەو هەلماندا. ئەو هەلمژینه بو کە بەو پەرى میهرەبانیهو ناو دەمت هەلمژیم. من لەو دەمەو کە دەم لە پیکى ماچەکانت گیر بو ئیدی سەر مەست و دەهرى بوم.

ئەو جوانترین دیاری بو. خۆشکترین راموسان بو. دواتر دیاریەکانى من. ئەو شیعراى کە پیمبون و تەنانەت خۆیشم ئەو دەم، ئیستا و ئابندەیش بەرانبەر بەو راموسانانە دەستەوستان و بى زمانین.

فریشتەى نازەنین.. گیان بەو یه شیعری نالیم لەگەلدايه . دەنا چ هەبو بەرانبەر بەو ماچانە رۆبەر رۆبایه تەو.

دەمیکە وا لەسەر پینیهك دەسوتیم

لەشەوقى تۆ بە میسلى مۆم و هەر مام.

کۆلن ۲۰۰۱/۲/۱

کیلگەى خۆشەویستی

دورچیکى موجهوهر کە هەمو حوسن و بەها بى

دورچیکى مونهووهر کە هەمو ئاوى سەفا بى

خرچیکى مودهووهر، بە عەسەل ئاوى درابى

نەختیکى لەبەر حوسن و حەلاوت قەلەشابی

نالی

بەتاو دەباریم..

به سهر كىلگه ي زېرېنى جهسته يه كدا ده باريم .. ميړگى ئەم جهسته يه له ميړگه كاني به هه شت ده چي . زنه ي ئەم دۆله له كانياوه كاني به هه شت ده چي .. ئەم ميړگ و كانياوه ، ميړگ و كانياوه كاني دوتويي چيروكه پيروزه كانم دېننه بهرچاو ..

مه مك زيوين .. ده لېي كاني گه وهه ر له م دۆله زېرېنه تدا هه لكه وتوه . دۆلي رهنگين و شه مامه ي زېرېنت وام لېده كه ن باوه ر به دۆله ئەفسوناويه كاني ناو حيكايه ته كان بكه م .

ئوه منم خو شاوي خاوي كوېستانه كان ده خو مه وه ، ئەو كوېستانانه ي كه هيشتا ته م و دوكه لي سه رده م سه ري به دارستان و بيشه كاني دا نه كرده . ئەو كوېستانانه ي كه هيشتا ساباتي ئوزۇنيان نه ياراني عيشق كوناوده ري نه كرده م . ئەو مرويه به هه لپانه ي كه له عيشقدا كۆله وار و له تيكنائندا دهسته وه ستانن . من ئيستا ده م به و كانياوانه وه ناوه كه هه نگوينيان له بهر ده روات . ئەو كانياوانه ي كه ده مي كۆله وار ه كاني به رنه كه وتوه .

گولجار ي دۆلي رهنگينت ، گولگه لي باخچه هه لواسراوه كانم بو ده خه م لينن .

بويه منيش هه مو جهسته ي تاسه و تينويه تيم ده خه مه سه ر ميړگ و كانياوه كانت .

بويه منيش ده تخومه وه .. بويه منيش هه لته مژم .

سنوريك له نيواندا نيه تا ريگر بيت و هه لته مژم . له نه بوني سنور دا چه ند ئاسوده م . ئاخري كه ئه وه نده ي من نه فره ت له سنور ده كات !؟ كه س ئه وه نده ي من سنور نه بوه به تير ئه ندازي جهسته ي . سنوريك نابينم . به خته وه رم ده لېي خه ون ده بينم و سنوريك نه بوه به ريگر . به خته وه رم سنوريك نيه و ئاويته بوينه .

به خته وه رم كه له كىلگه ي خرؤش و خو شه ويستي تۇدا قازه كاني گندوره ي فيرده وسي ده لئيسمه وه .

گندوره يه ك كه به ره مي باراني هه نگوينه .

گندوره يه ك سه وي ئه بين له كىلگه كاني به هه شته وه بنه تۇويان فراندوه .

كه نيشكي رۇح ئاسماني . ئاسوده م و خه يالم به رزه فر ، خو له وه رد ي كىلگه ي خو شه ويستيت وه رده دم .

رۇحم خوماره ، مه مكي تورتي هه ناريت له ده ستمدايه و گندوره ي به هه نگوين ئاودراوت له ده ممدايه .

ده ندره ليو / سه ره تاي فه بريوه ري ۲۰۰۱